

ROMANYA

OTOMOTİV YAN SANAYİ SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih : Nisan 2025

Raporu Hazırlayan: Bükreş Ticaret Müşavirliği

SEKTÖR RAPORLARI FORMATI (MAL TİCARETİ)

1. Ülke Pazarında Otomotiv Yan Sanayi Sektörü

Otomotiv ana ve yan sanayi, günümüzde ülkelerin imalat sanayilerinin lokomotif sektörlerinden birini teşkil etmektedir. Otomotiv ana ve yan sanayinde elde edilen tecrübeler, savunma sanayi sektörü ve gemi inşa sektörü gibi diğer alanların da gelişmesine katkı vermiştir.

Armonize Sisteme göre Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Kodları (G.T.İ.P) esas alınarak oluşturulan otomotiv yan sanayi sektörü ürün tanımlarına aşağıda yer verilmektedir:

GTİP Kodu: Ürün tanımı

4011: Kauçuktan yeni dış lastikler

4012: Kauçuktan sırt geçirilmiş veya kullanılmış dış lastikler

4013: Kauçuktan iç lastikler

401699: 87.01 ila 87.05 pozisyonlarındaki motorlu araçlar için kauçuk parçalar

681320: Amyant içeren fren balataları

681381: Amyant içermeyen fren balataları

7007: Emniyet camları

700910: Dikiz aynaları

8407: İçten yanmalı motorlar

8408: Dizel ve yarı dizel motorlar

8409: Motorların aksam ve parçaları

841330: İçten yanmalı pistonlu motorlar için yakıt, yağ veya soğutma pompaları

841520: Klimalar

842123, 842131: Filtreler

8482: Rulmanlar

8483: Transmisyon milleri ve kranklar

8484: Contalar

8507: Aküler

8511: Ateşleme cihazları

8512: Aydınlatma ve işaret cihazları

8706: 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu taşıtlar için şasiler

8707: 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu taşıtların karoserileri

870810: Tamponlar ve bunların aksam ve parçaları

870821: Emniyet kemerleri

870829: Karoseri aksamı

870830: Frenler ve servo – frenler ve bunların aksam ve parçaları

870840: Vites kutuları ve bunların aksam ve parçaları

870850: Diferansiyelli hareket ettirici akslar

870870: Tekerlekler ve bunların aksam, parça ve aksesuarı

870880: Suspansiyon sistemleri ve bunların aksam ve parçaları (amortisörler dahil)

870891: Radyatörler ve bunların aksam ve parçaları

870892: Egzoz susturucuları ve egzoz boruları; bunların aksam ve parçaları

870894: Direksiyon simitleri, direksiyon kolonları ve direksiyon kutuları

870895: Hava ile şişmeli hava yastıkları

870899: Diğer aksam ve parçalar 9104: Taşıtların alet tabloları için saatler

940120: Motorlu taşıtlarda kullanılan türden oturmaya mahsus mobilyalar

Romanya otomotiv yan sanayi sektörüne yönelik olarak Ticaret Müşavirliğimiz tarafından hazırlanan işbu Raporda, yukarıda belirtilen GTIP tanımlı ürünler bazında araştırma yapılmıştır.

1.1 İlgili Sektörde Üretim:

Romanya’da ana otomobil üreticileri 1966 yılında Romanya’da kurulan ve 1999 yılından bu yana Renault grubu bünyesinde faaliyet gösteren Dacia ve ülkemizin Romanya’da önde gelen yatırımlarından biri olan Koç Holding bünyesinde faaliyet gösteren Ford Otosan’dır. Ford Otosan Romanya’nın Craiova şehrinde büyük bir üretim tesisi işletmekte olup, Ford Puma ve Ford EcoSport gibi modelleri üretmektedir.

Romanya’da otomobil üretimi yıllara göre aşağıda sıralanmaktadır:

2020: 438 bin adet

2021: 420 bin adet

2022: 509 bin adet

2023: 513 bin adet

2024: 560 bin adet

Romanya’da 2025 yılının Haziran ayında 2024 yılının Haziran ayına göre üretilen otomobil sayısı 2024 yılının Haziran ayına göre %15 artarak 53.035 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, ülkede 2025 yılının Ocak-Haziran aylarını kapsayan ilk 6 aylık dönemde üretilen otomobil sayısı 2024 yılının ilk yarısına göre %2,8 düşerek 292.378’den 284.216’ya gerilemiştir. 2025 yılının ilk yarısında DACIA tarafından 157.206 adet, FORD OTOSAN tarafından 127.010 adet otomobil üretilmiştir.

Üretim faaliyetlerine ilave olarak, Romanya’da 2025 yılının Ağustos ayında trafiğe kaydedilen otomobil sayısı 2024 yılı Ağustos ayına göre %51 artarak 15.125’e yükselmiştir. Diğer taraftan, 2025 yılı Ocak-Ağustos aylarını kapsayan 8 aylık dönemde, Romanya’da trafiğe kaydedilen araç sayısı 2024 yılının ilk 8 ayına göre %10 düşerek 106.534 olarak gerçekleşmiştir. Bu çerçevede, 2025 yılı Ocak-Ağustos ayları arasında trafiğe kaydedilen otomobillerin marka bazında sıralaması aşağıda yer almaktadır:

DACIA: 26.878 adet	HYUNDAI: 6.124 adet
TOYOTA: 9.277 adet	FORD: 4.549 adet
SKODA: 7.385 adet	MERCEDES: 3.808 adet
VOLKSWAGEN: 6.526 adet	BMW: 3.554 adet
RENAULT: 5.777 adet	SUZUKI: 3.022 adet

Ülke genelinde hali hazırda 9,4 milyon adet üstünde kayıtlı otomobil bulunduğu tahmin edilmekte olup 19 milyon düzeyindeki nüfusa oranlandığında kişi başına düşen otomobil sayısı 2 ile 2,1 arasında değişmektedir. Bu da Romanya’da genel olarak her 2 kişiden birine otomobil düştüğünü göstermektedir. Romanya’da otomotiv ana sanayi 35 milyar Avro değerinin üzerinde bir büyüklüğe sahip olup ülkenin ihracatının %35’ini otomotiv sektörü oluşturmaktadır. Sektör, 220 binin üzerinde istihdam yaratmaktadır.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Romanya’da otomotiv sektöründe ortalama üretici fiyatlarına ilişkin bir istatistik bulunmamaktadır. Üretim maliyetleri otomobil üreticisi firmalar tarafından gizli/ticari bilgi kapsamında değerlendirilmekte ve kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

DACIA: <https://www.dacia.ro>

FORD OTOSAN (FORD ROMANIA): <https://www.ford.ro>

Continental Firması: <https://continental.com/ro>

Michelin Firması: <https://michelin.ro>

Autoliv firması: <https://autoliv.ro>

Schaeffler Firması: <https://schaeffler.ro>

Beyçelik Gestamp Firması: <https://beycelikgestamp.com.tr>

Martur Firması: <https://marturfompak.com>

Coşkunöz Firması: <https://coskunozholding.com.tr>

Romanya Otomobil Üreticileri Derneği (ACAROM): <https://acarom.ro>

Avrupa Otomobil Üreticileri Derneği (ACEA): <https://www.acea.auto>

Avrupa Otomotiv Yan Sanayicileri Derneği (CLEPA): <https://clepa.eu>

Otomobil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği (APIA): <https://www.apia.ro>

1.4 Otomotiv Yan Sanayi Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

Continental, Michelin, Autoliv, Schaeffler gibi uluslararası firmaların üretim tesislerinin yanı sıra, Beyçelik, Martur, Coşkunöz gibi Türk otomotiv yan sanayi firmaları da Romanya’da üretim yapmaktadır. Bu durum, Romanya’nın Avrupa’daki önemli otomotiv üretim merkezlerinden biri olmasını sağlarken, Türkiye’den bu ülkeye yapılan otomotiv yan sanayi ürünleri ihracatının da artmasına katkıda bulunmaktadır.

Romanya’da 2020 yılında 146 bin adet, 2021 yılında 145 bin adet, 2022 yılında 150 bin adet, 2023 yılında 169 bin adet ve 2024 yılında 179 bin adet otomobil satışı gerçekleşmiştir. Ülkede otomobil satışında yaşanan artışa paralel olarak otomotiv yan sanayi sektöründe perakende ve toptan satışlarda da artış yaşanması beklenmektedir.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

2.1 Otomotiv Yan Sanayi Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İthalat Değeri (Milyon \$)			Miktar* (ton/kg...)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
		2022	2023	2024		2024 Yılı Oranı
1	Almanya	2.590	3.048	3.093	-	%29
2	Polonya	786	864	957	-	%9
3	İspanya	706	777	836	-	%8
4	Türkiye	364	464	790	-	%7
5	Fransa	541	651	641	-	%6
6	İtalya	481	548	625	-	%6
7	Çin	418	358	473	-	%4
8	Macaristan	389	426	467	-	%4
9	Çekya	355	386	376	-	%4
10	Birleşik Krallık	156	208	355	-	%3
	Diğer	1.804	1.872	2.025	-	%20
	TOPLAM	8.590	9.602	10.638	-	%100

*Miktar bilgisinin bulunması mümkünse

2.2 Otomotiv Yan Sanayi Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İhracat Değeri (Milyon \$)			Miktar* (ton/kg...)	Oran (%) (İhracat Değeri/Toplam İhracat)
		2022	2023	2024		2024 Yılı Oranı
1	Almanya	4.652	5.313	5.410	-	%39
2	Fransa	835	955	1.109	-	%8
3	Türkiye	552	753	811	-	%6
4	Çekya	512	635	616	-	%4
5	Polonya	477	586	567	-	%4
6	Slovakya	339	506	563	-	%4
7	İspanya	441	539	517	-	%4
8	İtalya	462	558	509	-	%4
9	Birleşik Krallık	416	495	479	-	%3
10	Fas	289	367	473	-	%3
	Diğer	2.651	2.715	2.716	-	%21
	TOPLAM	11.626	13.422	13.770	-	%100

*Miktar bilgisinin bulunması mümkünse

2.3 Otomotiv Yan Sanayi Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler-2024 (10 ürün)

Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri (Milyon \$)	Türkiye'den İthalatı (Milyon \$)	Türkiye'den İthalatının Payı (%)
8708.40	Vites kutuları, aksam parçaları	2.171	7	0,3
8708.29	Karoser aksamı	911	216	23,7
8708.99	Diğer aksam ve parçalar	804	59	7,3
4011.10	Otomobillerde kullanılan kauçuktan yeni dış lastikler	621	7	1,1
8507.60	Lityum iyonlu akümülatörler	425	40	9,4
8708.30	Frenler ve servo-frenler ve bunların aksam ve parçaları	421	20	4,7
8409.91	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motor parçaları	415	6	1,4
8708.94	Direksiyon simitleri, direksiyon kolonları ve direksiyon kutuları	381	2	0,5
8409.99	Sıkıştırmayla ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motor parçaları	367	8	2,2
8407.34	Kara taşıtları için kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal pistonlu motorlar	328	140	42,6

2.4 Otomotiv Yan Sanayi Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 ürün)

Ürün Adı	Tarife Pozisyonu (6 Basamaklı)	İhracat Değeri (Milyon \$)	Türkiye'ye İhracatı (Milyon \$)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
8708.40	Vites kutuları, aksam parçaları	2.439	22	0,9
4011.10	Otomobillerde kullanılan kauçuktan yeni dış lastikler	1.962	57	3
8708.29	Karoser aksamı	1.244	65	5,2
8708.94	Direksiyon simitleri, direksiyon kolonları ve direksiyon kutuları	1.005	31	3,1
8708.99	Diğer aksam ve parçalar	951	47	4,9
8708.95	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu kara taşıtları için hava ile şişmeli hava yastıkları (airbag) ve bunların aksam ve parçaları	652	20	3,1
8407.33	Kara taşıtları için kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal pistonlu motorlar (patlamalı motor); 250 cm ³ < silindir hacmi <= 1000 cm ³	560	340	60,7
4011.20	Otobüs ve kamyon dış lastiği; yeni	523	10	1,9
8708.21	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu kara taşıtları için emniyet kemerleri	489	19	3,9
8512.20	Motorlu taşıtlar veya motosikletler için aydınlatma veya gözle görülebilen işaret cihazları	440	15	3,4

3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)

3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$)

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	Önceki Yıl -4	Önceki Yıl -3	Önceki Yıl -2	Önceki Yıl -1	Önceki Yıl
1	8708.40	Vites kutuları, aksam parçaları	5.741	13.445	9.824	8.165	6.680
2	8708.29	Karoser aksamı	74.224	72.310	87.088	102.563	216.311
3	8708.99	Diğer aksam ve parçalar	25.807	26.746	29.984	44.743	59.296
4	4011.10	Otomobillerde kullanılan kauçuktan yeni dış lastikler	7.681	6.277	8.059	5.463	7.360
5	8507.60	Lityum iyonlu akümülatörler	9	6	420	22.095	39.655
6	8708.30	Frenler ve servo- frenler ve bunların aksam ve parçaları	9.922	12.216	13.071	11.763	20.055
7	8409.91	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motor parçaları	885	2.335	3.583	5.635	6.081
8	8708.94	Direksiyon simitleri, direksiyon kolonları ve direksiyon kutuları	7.130	4.572	3.161	2.688	2.459
9	8409.99	Sıkıştırma ile ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motor parçaları	11.267	11.173	5.190	6.962	8.353
10	8407.34	Kara taşıtları için kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal pistonlu motorlar	30.382	16.284	9.126	39.137	140.251

3.2 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (Miktar ton/kg/litre ...)*

Ülkemizin Romanya'ya otomotiv yan sanayi ihracatında miktar ton/lg/litre bazında ihracat verileri bulunmamaktadır.

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Romanya'nın ana otomobil üreticilerinden 1966 yılında Romanya'da kurulan ve 1999 yılından bu yana Renault grubu bünyesinde faaliyet gösteren Dacia firması Piteşti şehrinde, ülkemizin Romanya'da önde gelen yatırımlarından biri olup Koç Holding bünyesinde faaliyet gösteren Ford Otosan ise Craiova şehrinde üretim gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda, Romanya'da otomotiv yan sanayinin genellikle Miroiva ve Craiova şehirlerine yakın bölgelerde kümелendiği tespit edilmektedir.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Romanya'da otomotiv üretimi binek araçlara odaklanmış olup, 2024 yılı sonu itibarıyla 560 bin adet otomobil üretilmiştir. Dacia Renault grubu, Romanya'nın en büyük şirketidir. 2022 yılında Piteşti şehrindeki Dacia-Renault ve Ford Otosan'a devredilen Ford Craiova üretim tesisleri Romanya'da yerleşik otomotiv parçaları üreten Türk firmaları için önem taşımaktadır.

Romanya otomotiv yan sanayi sektörü, başta Continental, Michelin, Autoliv, Schaeffler, Johnson Controls, Delphi, Pirelli, Leoni, Draxlmaier, Yazaki ve Daimler gibi çok uluslu yabancı firmaların üretim tesisleri tarafından şekillenmektedir. Bu firmalar, otomotiv sektörüne parça, ekipman ve lastik gibi ürünler tedarik ederek ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır.

Romanya otomotiv yan sanayi sektörünü etkileyen başlıca firmalar:

Continental: Lastik ve elektronik bileşenler üretimi.

Michelin: Otomotiv lastikleri.

Autoliv: Güvenlik sistemleri ve bileşenleri.

Schaeffler: Rulmanlar, şanzıman parçaları ve motor sistemleri.

Johnson Controls: Otomotiv iç sistemleri.

Delphi: Otomotiv elektroniği ve sistemleri.

Pirelli: Otomotiv lastikleri.

Leoni: Kablo demetleri ve telekomünikasyon ekipmanları.

Draxlmaier: Otomotiv iç ve dış parçaları.

Yazaki: Kablo demetleri ve elektronik sistemler.

Daimler: Otomotiv üretimi ve yan sanayi bileşenleri.

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri

Sektörde faaliyet gösteren ilgili Oda/Birlik ve STK'lara aşağıda yer verilmiş olup websitelerinden detaylı bilgilere ulaşılabilir.

Romanya Otomobil Üreticileri Derneği (ACAROM): <https://acarom.ro>

Avrupa Otomobil Üreticileri Derneği (ACEA): <https://www.acea.auto>

Avrupa Otomotiv Yan Sanayicileri Derneği (CLEPA): <https://clepa.eu>

Otomobil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği (APIA): <https://www.apia.ro>

4.2.2 Varsa İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

Romanya’da otomotiv yan sanayi ürünleri ithalatçı firma bilgilerine açık kaynaklardan erişim zor olmakla birlikte Müşavire Danışın platformu üzerinden Bükreş Ticaret Müşavirliğimize başvurularak talep edilmesinde yarar görülmektedir.

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Romanya’ya otomotiv yan sanayi ürünü ithalatı için gerekli temel belgeler arasında ticari fatura veya proforma fatura, nakliye ve sigorta belgeleri, menşe belgesi ve ürünlerin standartlara uygunluğunu gösteren Uygunluk Sertifikası (CoC) bulunmaktadır. İthalat sürecinin başlangıcında ürün değeri beyanı ve gümrük işlemleri için gerekli olan bir gümrük beyannamesi doldurulmalıdır.

Avrupa Birliği Uygunluk Belgesi (Certificate of Conformity - CoC), bir ürünün AB mevzuatına ve teknik standartlarına uygunluğunu belgeleyen ve ürünün AB pazarında yasal ve güvenli bir şekilde satılabilmesi için gerekli olan resmi bir belgedir.

CoC (Certificate of Conformity) Uygunluk Belgesi, ürünlerin ihracatını yapacak olan üretici veya ithalatçı firma tarafından alınabilmektedir. Belge, ilgili mevzuat ve yönetmelikleri uygulayan belgelendirme kuruluşları veya sertifikasyon kuruluşları tarafından verilmektedir.

4.4 Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?

Romanya mevzuatına göre otomotiv sektöründe sevk öncesi inceleme zorunluluğu yasal olarak zorunlu olmamakla birlikte üretici/ihracatçı-ithalatçı firmalar arasında yapılan satış sözleşmelerinde sözleşmelerin bir gereği olarak karşılıklı mutabakat çerçevesinde sevk öncesi inceleme yapılması mümkün olabilmektedir.

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri

Romanya’da otomotiv yan sanayi sektörü için özel bir fuar düzenlenmemektedir. Diğer taraftan, Ticaret Bakanlığımız www.ticaret.gov.tr websitesinin takip edilmesinde ve Bükreş Ticaret Müşavirliğimiz ile bukres@ticaret.gov.tr e-posta kanalıyla irtibatta kalınmasında yarar görülmektedir.

4.6 Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri

2025 yılının ikinci yarısında Bükreş’e yönelik düzenlenmesi planlanan herhangi bir yurt dışı fuar organizasyonu, genel ticaret heyeti, sektörel ticaret heyeti bulunmamaktadır. Diğer taraftan, Ticaret Bakanlığımız www.ticaret.gov.tr web sitesinin takip edilmesinde ve Bükreş Ticaret Müşavirliğimiz ile bukres@ticaret.gov.tr e-posta kanalıyla irtibatta kalınmasında yarar görülmektedir.

4.7 Varsa Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Romanya otomotiv yan sanayi sektöründe ihale yayımlanmamaktadır. Bükreş Ticaret Müşavirliğimiz ile bukres@ticaret.gov.tr irtibatta kalınmasında yarar görülmektedir

4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Romanya, Avrupa Birliği'ne (AB) Bulgaristan ile birlikte 1 Ocak 2007 tarihinde üye olmuştur. Bu üyeliğin ardından Romanya, AB'nin taraf olduğu tüm anlaşmalara tabi hale gelmiş ve 1 Ocak 2025 itibarıyla da Schengen Bölgesi'ne dahil olmuştur. Ülkemiz ile AB arasında 01.01.1996 tarihinden bu yana yürürlükte olan Gümrük Birliği kapsamında otomotiv ana ve yan sanayi ürünleri için karşılıklı herhangi bir tarife söz konusu olmadığı gibi, teknik düzenlemeler de yeknesaklık arz etmektedir.

AB'nin "Ortak Ticaret Politikası (OTP)" ortak gümrük tarifeleri; çok taraflı, bölgesel ve ikili ticaret anlaşmaları; üçüncü ülkelere uygulanan tek taraflı tavizler ve ticari savunma araçlarını kapsamaktadır. OTP çerçevesinde, mal ticaretinin yanı sıra hizmetler, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ve doğrudan yabancı yatırımlar AB'nin münhasır yetki alanında yer almaktadır. AB üyesi ülkelerce ortak gümrük tarifesi ve ticari savunma araçları uygulanmakta olup ürünlere uygulanan gümrük vergileri ve varsa, ürünler üzerinde bulunan ticari savunma araçlarına <https://ec.europa.eu> adresinden erişim sağlanabilmektedir.

Romanya AB üyesi bir ülke olarak AB'nin taraf olduğu pek çok tercihli ticaret anlaşmasından da yararlanmaktadır. AB'nin hangi ülkeler ile STA/TTA'sı olduğu ve bu Anlaşmalar kapsamında uyguladığı vergiler aşağıdaki web sitelerinden kontrol edilebilmektedir.

Market Access Web : <https://www.macmap.org/>
TARIC : <https://taxation-customs.ec.europa.eu>
Access2Market : <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en>

4.9 Varsa Tercihli Tarifeden Yararlanmak İçin Gereken Belgeler

Romanya'nın otomotiv ve otomotiv yan sanayi sektörüyle ilgili olarak tercihli tarife uygulaması bulunmamaktadır. Avrupa Birliği üyesi olan Romanya'da otomotiv sektöründe uygulanan gümrük uygulamaları AB mevzuatına uygun bir şekilde belirlenmektedir.

4.10 Sektörde Standartlar

Romanya otomotiv yan sanayi standartları, Avrupa Birliği (AB) tarafından belirlenen ve otomotiv sektörüne yönelik teknik dokümanlara uygun parça, modül ve sistem üretimini kapsayan uluslararası standartlara (ISO, IATF, vb.) dayanmaktadır. Renault'nun Dacia'yı satın almasının ardından kalite artışı yaşanmış ve Romanya'da üretim yapan firmalar, bu uluslararası standartlara uyum sağlayarak hem iç hem de dış pazarlarda rekabetçi olmayı hedeflemiştir.

Sektördeki firmalar, ürün ve süreç kalitesini güvence altına almak için ISO 9001 ve IATF 16949 (International Automotive Task Force) gibi otomotiv sektörüne özel uluslararası kalite yönetim sistemlerini uygulamaktadır. IATF 16949, otomotiv sektörüne özel gereksinimleri belirleyen, ISO 9001 temelinde oluşturulmuş küresel bir kalite yönetim sistemi standardıdır. 2016 yılı Ekim ayında yayımlanan IATF 16949, otomobil üreticileri ve tedarikçilerinin ürün güvenliğini sağlamak, sürekli iyileştirme yapmak, riskleri yönetmek ve müşteri memnuniyetini artırmak amacıyla kullanılmaktadır.

4.11 Sektörde Etiketleme

Romanya'nın Avrupa Birliği üyesi olması nedeniyle CE işareti gereksinimleri ve diğer ürün güvenliği standartlarına uyumun otomotiv yan sanayi ürünleri üreticileri tarafından sağlanması gerekmektedir. Ayrıca, Romanya'ya ihracat yaparken ürünlerin doğru şekilde tanımlanması ve HS (Harmonize Sistem) kodları ile sınıflandırılması gerekmektedir.

4.12 Sektörde Ambalajlama

Romanya kalite ve güvenlik standartları Romanya Ulusal Standartlar Kurumu yetkisi altındadır. Ülkede, standartları uluslararası standartlar ve AB standartlarına uygun hale getirmeye yönelik olarak mevzuat değişikliği çalışmaları yapılmıştır. Yeni standartların tamamına yakını ISO veya AB standartlarına uyumlandırılmıştır.

Romanya'da üretilen ve ithal edilen malların ambalajları üzerine Tüketici Koruma Kanunu gereğince etiket koyma ve ambalajın içindeki mamulün ne olduğu hakkında açıklayıcı bilgi yazma zorunluluğu vardır. İthalatı yapılan ürünlerin etiketleme, sağlık ve güvenlik ile ilgili kurallara uymaları yasal zorunluluktur. Yabancı ürünlere uygulanan özel kurallar bulunmamakla beraber ülkeye ihraç edilecek ürünler için Romence etiket hazırlanması gerekmektedir.

Tüketicinin korunması göz önünde tutularak, AB içerisinde sadece AB etiketleme mevzuatına uyan ürünlerin pazarlanmasına izin verilmektedir. AB etiketleme mevzuatı, zorunlu etiketleme standartları koymaktadır. Paketleme ve ambalajlama, tüketici sağlığı ve çevrenin korunması amacıyla, AB tarafından belirlenen kurallara uygun yapılmak zorundadır.

4.13 Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.)

2024 yılı itibarıyla Türkiye'den Romanya'ya ihraç edilen ürünlerin %62,57'si karayolu, %35,31'i denizyolu ile taşınmıştır. Romanya'dan ithal edilen ürünlerin taşınmasında ise %60,73 ile karayolu, %36,56 ile denizyolu kullanılmıştır.

Bu çerçevede, Romanya'ya gerçekleştirilen karayolu taşımacılığında Kapıkule ve Hamzabeyli sınır kapılarında zaman zaman yaşanmakta olan tır kuyruğuna alternatif bir güzergâh oluşturmak üzere, Sakarya Karasu Limanından Romanya'nın Karadeniz kıyı şehri Köstence Limanına taşımacılığın daha da geliştirilmesi hususunda çalışmalar yürütülmektedir.

4.14 Dağıtım Kanalları,

Romanya'da otomotiv yan sanayi ürünleri dağıtım kanallarının açık kaynaklarda sınırlı olduğu tespit edilmektedir. Bu çerçevede, Müşavire Danışın platformu üzerinden Bükreş Ticaret Müşavirliğimize başvurularak Romanya'da otomotiv yan sanayi ürünlerinin dağıtım kanallarını oluşturan aktörler hakkında bilgi temin edilebilecektir.

4.15 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)

4.15.1 Ülkedeki Pazaryerleri

Romanya, Avrupa'nın en hızlı büyüyen e-ticaret pazarlarından birine sahiptir ve bu durum, markalar için önemli bir büyüme potansiyeli sunmaktadır. Her ne kadar ülkenin nüfusu 20 milyonun altında olsa da Romanya, Doğu Avrupa ve Balkan ülkelerine açılan bir giriş kapısı olarak değerlendirilmektedir.

Romanya'nın e-ticaret pazarındaki önde gelen pazar yerleri arasında eMAG (emag.ro) en popüler ve yerleşik platformlardan biridir, ayrıca uluslararası oyuncular olarak Temu (temu.com) ve Aliexpress (aliexpress.com) da önemli bir yer tutmaktadır.

Bunların yanı sıra, genel ilanlar için OLX (olx.ro) ve Publi24 (publi24.ro) gibi platformlar da tüketicilerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak faaliyet göstermektedir.

Ayrıca, Trendyol 2024 yılından bu yana Romanya pazarında faaliyet göstermekte, Bükreş'te 25 bin m2 depo alanı ile B2B ve B2C satış faaliyetlerinin ülkemizden 13.200 satıcının Romanya'ya ihracatına imkan sağlamaktadır.

4.15.2 Özel Günler, Bayramlar v.b.

Romanya'nın en önemli resmi günleri arasında Yılbaşı (1-2 Ocak), Paskalya (17 Nisan), İşçi Bayramı (1 Mayıs), Aziz Meryem Günü (15 Ağustos), Romanya Ulusal Günü (1 Aralık) ve Noel (25 Aralık) bulunmaktadır. Bu tarihlerde ülke genelinde resmi tatil uygulanmakta ve devlet kurumları kapalı bulunmaktadır.

4.15.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Romanya'da en çok kullanılan sosyal medya platformları arasında Facebook, YouTube, WhatsApp ve Instagram yer almaktadır. Özellikle Facebook, 2025 başlarında yaklaşık 9.9 milyon kullanıcı ile Romanya'da en yaygın sosyal medya platformlarından biri olmuştur.

4.15.4 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri

Romanya'ya e-ticaret ile ürün gönderirken, AB üyesi olmayan ülkelere gelen ürünler için gümrük vergisi uygulanmaz; bunun yerine ürün bedeli, sigorta ve navlun (gümrük kıymeti) üzerinden %21 KDV uygulanır. AB üyesi ülkelere gelen ürünler için de gümrük vergisi uygulanmamaktadır.

Türkiye'den Romanya'ya yapılan ihracatta Gümrük Birliğinden kaynaklı olarak gümrük vergisi muafiyeti bulunmakta, ancak yine de KDV ödenmektedir.

4.15.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

Romanya'da bütçe açığının 2024 yılı sonunda %9,3 olarak gerçekleşmesi sonucunda ülkede harcamaları kısıtlayıcı ve tasarrufları artırıcı mali tedbirler alınması gündemde yer almaktadır. Bu kapsamda, AB dışı ülkelere Romanya'ya gelecek 150 Avro değerindeki her bir paket için 25 Lei (yaklaşık 5 Avro) "logistic fee" adı altında ilave vergi alınması Romanya Parlamentosunda görüşülerek kabul edilmiştir. Söz konusu verginin 01.11.2025 tarihinden itibaren uygulanması beklenmektedir.

4.15.6 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)

Romanya'da e-ticarete yönelik lojistik hizmetleri sunan fulfillment firmaları arasında Frisbo, Fulfilio, Open Public Services, Altexpress, TCE Holding, ShipTop, euShipments, Fan Courier, Romania Fulfillment gibi firmalar yer almaktadır.

4.16 Tanıtım ve Pazarlama

Sosyal medya platformları Romanya'ya e-ihracat alanında tanıtım ve pazarlama açısından önemli bir yer tutmaktadır. Facebook, Instagram ve YouTube gibi platformlar reklam ve influencer iş birlikleri için kullanılmaktadır.

Tanıtım ve pazarlama için diğer kanallar arasında radyo duyuruları, televizyon reklamları ve reklam panoları ile dergiler ve gazeteler gibi basılı medya yer almaktadır.

4.17 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Raporumuzun “1.1 İlgili Sektörde Üretim” başlığı altında detaylıca belirtildiği üzere, Romanya’da otomobil üretimi her geçen yıl artmaktadır. 2020 yılı sonunda toplam 438 bin adet üretimi gerçekleştiren otomobil sayısı 2024 yılı sonunda 560 bin adet üzerine çıkmıştır.

Ülkede 2025 yılının Ocak-Haziran aylarını kapsayan ilk 6 aylık dönemde üretilen otomobil sayısı 2024 yılının ilk yarısına göre %2,8 düşerek 292.378’den 284.216’ya gerilemiştir. 2025 yılının ilk yarısında DACIA tarafından 157.206 adet, FORD OTOSAN tarafından 127.010 adet otomobil üretilmiştir.

Üretim faaliyetlerine ilave olarak, 2025 yılı Ocak-Ağustos aylarını kapsayan 8 aylık dönemde, Romanya’da trafiğe kaydedilen araç sayısı 2024 yılının ilk 8 ayına göre %10 düşerek 106.534 olarak gerçekleşmiştir. Bu çerçevede, 2025 yılı Ocak-Ağustos ayları arasında trafiğe en fazla sırasıyla Dacia, Toyota, Skoda, Volkswagen, Renault, Hyundai, Ford, Mercedes, BMW ve Suzuki marka otomobillerin kaydı yapılmıştır.

Ülke genelinde hali hazırda 9,4 milyon adet üstünde kayıtlı otomobil bulunduğu tahmin edilmektedir. Her ne kadar bu sayının 9,3 milyondan fazlasını benzinli, dizel ve hibrit (benzin-LPG) otomobiller oluştursa da tamamen elektrikli otomobil sayısı 50 bin adetten fazla bulunmaktadır. Yerel idareler tarafından tamamen elektrikli otomobillere ücretsiz park alanı gibi teşvikler sağlanmaktadır. Ayrıca, sıfır tamamen elektrikli otomobil alımında bankalar tarafından diğer otomobillere kıyasla daha uygun faiz oranında krediler sağlanabilmektedir.

4.18 Sektörde Vergiler (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti dumping vergisi v.b.)

Romanya, otomotiv yan sanayi ürünlerinin ithalatında üyesi olduğu Avrupa Birliği ülkelerine ve Gümrük Birliğinden kaynaklı olarak ülkemize sıfır gümrük vergisi uygulamaktadır. Ancak, AB dışı ülkelerden gelen ürünler için gümrük vergisi ve KDV gibi vergiler söz konusu olabilmekte, bu nedenle gümrük tarife koduna (HS Kodu) göre vergiler söz konusu olmaktadır.

Gümrük vergisi, ürünün ticari faturasında beyan edilen değeri, sigorta maliyeti ve taşıma maliyeti (CIF değeri) üzerinden hesaplanmaktadır.

Romanya’daki güncel gümrük düzenlemeleri, yerel üretimi teşvik etmek ve dış ticaret dengesini korumak amacıyla değişiklik gösterebilmektedir. Bu nedenle en doğru bilgi için güncel mevzuatları takip etmek ve Ticaret Müşavirliğimiz ile iletişim halinde olmak önem taşımaktadır.

4.19 Varsa Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

Romanya, Avrupa Birliği üyesi olması sebebiyle Avrupa Birliği mevzuatındaki güncel gelişmeleri uygulamaktadır. Otomotiv ana sanayinde olduğu gibi otomotiv yan sanayinde de kullanılmış, ikinci el ürünlerin ülkeye ithalatı yasaktır. Ürün güvenliği noktasında Avrupa Birliği mevzuatında yer alan teknik kriterlerin üretici firmalar tarafından yerine getirilmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Bu noktada, otomotiv yan sanayi ürünleri üreten ve Romanya’ya ihraç etmek isteyen firmaların ihracat öncesinde mevzuata uygun bir şekilde işlem yapmaması halinde ürünlerin iade edilebileceği ihtimali unutulmamalıdır.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar

Romanya ekonomisi, özellikle otomotiv sanayi sektöründe Avrupa'nın hızla büyüyen ülkelerinden biridir. Otomotiv sanayi sektörünün hızla büyümesi beraberinde otomotiv yan sanayi ürünleri için de önemli fırsatlar sunmaktadır.

Avrupa Birliği'nin hızlı büyüyen ekonomilerinden biri olan Romanya, özellikle Ar-Ge ve inovasyon alanındaki yatırımları vergi teşvikleriyle desteklerken, düşük kurumlar vergisi ve genç nüfusuyla da dikkat çekmektedir. E-ticaretin büyümesi ve güçlü sanayi yapısı, girişimciler için önemli fırsatlar barındırmaktadır.

Her ne kadar nüfusu 20 milyonun altında olsa da Romanya, Doğu Avrupa'ya ve Balkanlara açılan bir giriş kapısı olarak değerlendirilmekte ve yanı başındaki ülkelere gümrüksüz bir ihracat imkanı yaratmaktadır.

Hali hazırda ülke genelinde yaşanan ve 6. Bölümde detayları ile açıklanan ekonomik görünümün kısa vadede düzelmesi halinde Avrupa Birliği kaynaklı fonlarda da artış yaşanması durumunda mevcut ekonomik durumun daha da iyileşeceği ve bireysel taleplerin artacağı kaçınılmazdır.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler

Romanya, hali hazırda Avrupa Birliği'nin en fazla bütçe açığı veren ülkelerinden biridir. Ülkenin bütçe açığı 2024 yılı sonunda %9,3 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, kamu borçlarının GSYİH'ye oranı %55'in üzerinde olana ülke, tarihinin en büyük kamu borçlarını yaşamaktadır. Bu oranın önlem alınmaması halinde %70 oranına yaklaşabileceği değerlendirilmektedir.

2025 yılı sonunda ülkede enflasyonun %9'un üzerinde, ekonomik büyümenin ise %0,5 ile %1 arasında gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu çerçevede, hali hazırda kırılgan bir ekonomiye sahip olan Romanya ekonomisinde ivedi ve somut önlemler alınmaması halinde ülkenin Avrupa Birliği fonlarından faydalanamama riski bulunmaktadır. Ülkenin yatırım ve kalkınma için en fazla ihtiyaç duyduğu kaynaklardan biri olan Avrupa Birliği fonlarının kesilmesi ve uluslararası finans kuruluşlarından kredilerin alınamaması durumunda Romanya ekonomisinin daha da kırılgan hale gelebileceği tespit edilmektedir.

Bu durum, Romanya Başbakanı Ilian Bolojan başkanlığındaki Romanya Hükümetini harcamaları kısıtlayıcı ve tasarrufları artırıcı bir takım mali tedbirler almaya yönlendirmiştir. Söz konusu mali tedbirler arasında KDV oranlarının %19'dan %21'e çıkarılması, çalışanlara ücret artışı yapılmaması, hatta binlerce kamu çalışanının özellikle yerel idarelerdeki görevlerine son verilmesi, bireysel kredi faiz oranlarının daha da artırılarak kredi kullanımının azaltılması gibi önlemler yer almaktadır.

Bu çerçevede, Romanya'da önümüzdeki dönemde otomotiv talebinin düşebileceği ve bu durumdan otomotiv yan sanayinin de olumsuz etkilenebileceği tespit edilmektedir.

Ayrıca, AB dışı ülkelerden Romanya'ya gelecek 150 Avro değerindeki her bir paket için 25 Lei (yaklaşık 5 Avro) "logistic fee" adı altında ilave vergi alınmasına yönelik olarak 01.11.2025 tarihinden itibaren uygulanması beklenen yeni önlemlerin pek çok sektörü olduğu gibi otomotiv yan sanayi sektörünü olumsuz etkileyebileceği mütalaa edilmektedir.

7. Otomotiv Yan Sanayi Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

	Ülke Adı	İthalat Değeri (Milyon \$)			Miktar* (ton/kg...)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
		2022	2023	2024		2024 Yılı Oranı
1	Almanya	2.590	3.048	3.093	-	%29
2	Polonya	786	864	957	-	%9
3	İspanya	706	777	836	-	%8
4	Türkiye	364	464	790	-	%7
5	Fransa	541	651	641	-	%6
6	İtalya	481	548	625	-	%6
7	Çin	418	358	473	-	%4
8	Macaristan	389	426	467	-	%4
9	Çekya	355	386	376	-	%4
10	Birleşik Krallık	156	208	355	-	%3
	Diğer	1.804	1.872	2.025	-	%20
	TOPLAM	8.590	9.602	10.638	-	%100

Romanya'nın en fazla otomotiv yan sanayi ürünleri ithal ettiği ülkeler listesinin incelenmesinden, 1. Sırada Almanya, 2. Sırada Polonya, 3. Sırada İspanya ve 4. Sırada ülkemizin yer aldığı görülmektedir. Yıllık bazda ülkemiz 2022 yılında 364 milyon Dolar, 2023 yılında 464 milyon Dolar ve 2024 yılında 790 milyon Dolar ihracat ile en yakın rakibi Fransa'dan 150 milyon Dolar daha fazla ihracat gerçekleştirmiştir.

Bu çerçevede, ülkemizin kısa vadede söz konusu rakamı 1 milyar Doların üzerine çıkarmak için ülkemizde otomotiv yan sanayi üreticilerinin tanıtım faaliyetlerini daha da artırmasının, bizzat yerinde çalışma ziyaretleri ile Romen alıcılar ile doğrudan ve yüz yüze temas kurmalarının önemli olduğu düşünülmektedir.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

Romanya iş kültürü, şahsi ilişkilere ve yüz yüze iletişime önem verir; zamanında toplantılara gitmek, kartvizit değişimi yapmak yaygındır ve profesyonel saygının göstergesidir. Dil bariyeri olabileceği için İngilizce yerine Romence kullanmak özellikle Bükreş dışında tercih edilebilir. İş görüşmeleri öncesinde Ticaret Müşavirliğimiz ile iletişime geçilmesinde yarar görülmektedir.

9. Genel Değerlendirme

Romanya Ulusal Ticaret Sicili Ofisi verilerine göre Romanya'da 18.980 adet Türk şirketi bulunmaktadır. Yabancı şirket sayısı bakımından ülkemiz İtalya ve Almanya'dan sonra üçüncü sıradadır. Söz konusu firmaların Romanya'ya toplam sermaye transferi 1 milyar Doların üzerinde olduğu değerlendirilmektedir.

Öte yandan, bu veriye üçüncü ülkeler üzerinden gelen bazı büyük Türk yatırımları dâhil edildiğinde bahse konu yatırımlar ile beraber Romanya'daki Türk yatırımlarının toplam büyüklüğünün 8 milyar Dolara yaklaştığı tahmin edilmektedir.

Türk firmaları Romanya'da toptan ve perakende ticaret, imalat ve hizmet sektörlerini kapsayan geniş bir yelpazede faaliyet göstermektedir. Otomotiv, beyaz eşya, demir-çelik ürünleri, müteahhitlik, ağaç-orman ürünleri, gıda, sağlık, savunma sanayi, lojistik, bankacılık ve medya gibi pek çok farklı alanda Türk yatırımları/faaliyetleri bulunmaktadır. Otomotiv/ makine yedek parça alanında faaliyet gösteren çok sayıda Türk şirketi (Martur, Opsan, Beyçelik, Haksan, Akim Metal, Erbakır) Romanya'da üretim yapma kararı almıştır. Bunlara ek olarak; son dönemde Beyçelik Gestamp firması tarafından Romanya'nın Pitești bölgesinde 60 milyon Euro'nun üzerinde otomotiv sektörü için gövde parçaları üretimi yatırımı (2. fabrika), Borusan Boru firması tarafından Prahova bölgesinde 15 milyon Euro büyüklüğünde amortisörler için boru işleme tesisi yatırımı yapılmıştır.

Firmalarımız toplu taşıma ve belediye hizmetlerinde kullanılan araç türlerinin de ihracatında oldukça başarılı bir konumdadır. Önümüzdeki dönemde bu alandaki işbirliğimizin de güçlenerek devam edeceği düşünülmektedir. Otokar, Bozankaya, Durmazlar, Anadolu Isuzu, Karsan, Temsan firmaları tarafından satışı yapılan minibüs, otobüs ve tramvaylar Romanya'nın başta Bükreş, Timișoara, Yaş ve Reșița şehirleri olmak üzere birçok bölgesinde kullanılmaktadır.

10. Yararlı Adresler

Romanya'daki otomotiv yan sanayi sektörüne ilişkin güvenilir ve güncel bilgilere ulaşmak isteyenler için çeşitli resmî, sektörel ve analiz odaklı web siteleri mevcuttur. Resmî ve kurumsal kaynaklar arasında öne çıkan kurum, Romanya Otomobil Üreticileri Derneği (ACAROM) olup, söz konusu derneğin üyeleri arasında DACIA ve FORD OTOSAN yer almaktadır. Uluslararası kapsamlı kaynaklardan biri olan Avrupa Otomobil Üreticileri Derneği (ACEA), Romanya dahil tüm Avrupa otomotiv sektörüne dair istatistikler ve regülasyon bilgilerini bir araya getiren önemli bir kaynaktır.

Romanya Otomobil Üreticileri Derneği (ACAROM): <https://acarom.ro>

Avrupa Otomobil Üreticileri Derneği (ACEA): <https://www.acea.auto>

Avrupa Otomotiv Yan Sanayicileri Derneği (CLEPA): <https://clepa.eu>

Otomobil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği (APIA): <https://www.apia.ro>

DACIA: <https://www.dacia.ro>

FORD OTOSAN (FORD ROMANIA): <https://www.ford.ro>

Continental Firması: <https://continental.com/ro>

Michelin Firması: <https://michelin.ro>

Autoliv firması: <https://autoliv.ro>

Schaeffler Firması: <https://schaeffler.ro>

Beyçelik Gestamp Firması: <https://beycelikgestamp.com.tr>

Martur Firması: <https://marturfompak.com>

Coşkunöz Firması: <https://coskunozholding.com.tr>

11. Kaynakça

<https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yurt-disi-teskilatimiz>

<https://bukres-be.mfa.gov.tr/Mission/Contact>

https://www.deik.org.tr/turkiye-avrupa-is-konseyleri-turkiye-romanya-is-konseyi?pm=66&sm=diplomatik_misyon_temsilcilikleri

<https://www.statista.com/statistics/1194658/romania-revenue-of-the-automotive-sector/>

<https://www.blue-europe.eu/analysis-en/short-analysis/romania-an-emerging-automotive-hub-in-europe/>

<https://kpmg.com/ro/en/blogs/home/posts/2024/01/kpmg-survey-highlights-auto-industry-in-time-of-transition.html>

<https://www.pwc.ro/en/industry/automotive.html>

<https://cursdeguvernare.ro/romania-record-new-cars-exports-in-2024-eur-12-bln-and-a-solid-positive-trade-balance.html>

<https://ec.europa.eu>

<https://www.economica.net/>

<https://insse.ro/cms/en>

<https://acarom.ro>

<https://acea.auto>

<https://clepa.eu>